

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
 Egy hóra
 Negyedévre

Felolós szerkesztő:
IVJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Baráz dák.

Az elmúlt héten egy angol arisztokrata urasszonynak Londonból keltezett levelét közöltük. Ez az angolnő, Steena Mac Donald urasszony kedves levélben írta: boldogok lennénk, már mi magyarok, ha tudnánk, hány barátunk van nekünk Angolhonban. Hányan örködnék szeretettel felettünk. Ők milyen figyelemmel kísérik mostani alkotmányharcunkat. Helyeslik azt. Rokonszenveznek velünk. Ősmervén népünk erényeit — kívánják, biztosra veszik: ha kiltartunk: győzelmünket.

Ettől az angolnőtől példát vehetnének magyarnőink is. Ha az angolnő világbirodalmakat uraló távol szigetországából tájékozódik a mi most vívott küzdelmünkről, szeretettel buzdit a kiltartásra, a magyarnőktől is elvárhatnánk, hogy a lapoknak ne csak a pletykarovatait böngésznék nemesebb-ügyhöz illő mohósággal; hanem ha a politikai rovatok tudósításai iránt is érdeklődnének és a társaskörben, a melyben élnek, barázdálnák a talajt a nemzeti eszmék magvainak.

Vád.

Azóta, hogy szeretlek, vádak érnek,
 Hogy régi oltárom szentelt tűzének
 Örök lángját hitemszegen lelopva
 Egy gyöngé lánynak áldozom titokba,
 Hogy migkörültem ébredsz a század
 S a levegőben reszkető tűz lázad
 S a föld szivéből sejtelmek fakadnak
 Közélgésérül vészes zivatarnak,
 S mig társaim borongó homlokára
 Rá-rávilan a véstűzek sugára
 S mig elborul az ég nyugati sarka
 S jobbjuk nyughatlan rávérd a kardra:
 — En addig itt rózsás pamlagra fekve
 Nézek szerelmes édes lángszemekbe,
 Mozdulnom sem hagy izzas boldog álom
 S imátan esordul túl a boldogságom;
 Mint a mikor imát tanul a gyermek,
 Ugy mondom egyre: Honka, szeretlek!

Vádaskodók ti, oh ha értenétek,
 Hogy hány jogom nem váltá be az élet,
 Ha látnátok, hogy bús nehéz pályámon
 Ez az első s a legutolsó álmom
 S ha ez elszáll: örökre özvegy lettem —
 Ha látnátok, nem ébresztenétek engem.

Vádaskodók ti, békét sohse kértem,
 Ha egyenetlen harcra hullt a verrem,

Az a fenkölt lelkű angolnő honában is messzeható szóval bír! A mi nőink szava, olyan mint a szellőtől rezegtetett rózsalevelek suhogása: a gyönyör, az élvezetek illatárjában hallszik el. Nem tudnak lelkesedni, nem tudnak felemelkedni, nem tudnak a nemzetnek, fajnak érző, pezsgő, termékitő szerveivé válni... Viharoktól zúgatva büszkén emeli koronáját a nemzeti czédrusfa, ők mint bájos, biborvirágos röpkenyek fonódnak a vén törzshöz... A vén törzshöz, de nem vele élnek. Magyarnők! Tanuljatok az angolnőtől. A harcznak, a nemzeti harcznak legyetek ti az ébrentartó pacsirtái.

Ha a magyarnő névre méltók akartok lenni nemcsak a lényeteket lekötő szórakozásokból, de a küzdelmekből is kikell venni részeteket. A társadalomban ezer ut nyílik előttetek, ezer eszköz áll rendelkezésetekre, a melylyel életünkre rányomhatjátok a magyar jelleget. Irodalom, művészet, iparpártolás terén ellenállhatatlanul szervezkehdettek; nagy és hasznos lehet végzett munkátok. A nevelés és az idegen szellem kiűzése terén a csa-

Ti láttatok elsőnek állani gátra, —
 — Csak prédaosztáskor maradtam hátra.

S ha jó idő, mely elhív, — tán közelget —
 Nem áldozok egynél sem kevesebbet.
 Van olyan tisztá, mint bárkié a kardom
 S van oly szilárd a kar, amelyben tartom.
 Az én véremnél forróbbat nem adhat
 Nem senki szikrázóbbat, pirosabbat,
 És nem áldozhat annyi boldogságot,
 Nem senki, mint én olyan égbeszállót,
 Mert ugy érzem, nem hordott férfihomlok
 Oly édes koszorut, mint most én hordok,
 Más annyit föl nem áldozhat oltáron,
 Mint én a te szerelmed édes párom;
 Oh nem áldozhat senki nálam többet
 Drágábbat, jobbat, szebbet, édesebbet,
 Mint én ha elhagyom örök hűséges
 Szerelmedet, te jó, te hű, te édes,
 Ha én lemondok lelked trónusáról,
 Ajkadnak édes, csókos biboráról.
 A legnagyobb gyönyörrel, mit a földre
 Az ég valaha embernek küldött le —
 Ki merne akkor kételkedni bennem,
 Ha lát az oltárnál áldozni engem,
 Elhagyva téged s benned egy világot
 Azért, kit százszor szentebbul imádom!
Bodor Aladár.

ládítúzhely falain belől, mint kívül, a hol megfordultok, magyarságtokkal virágos magyar mezőket támaszthatok ti magyarnők, a kiknek kedves ötletet vetek fel. A debreczeni nők leginkább kezökbe vehetnék a kezdeményezést; hiszen éppen Debreczen képviselője Thaly Kálmán — a Rákóczi aranytollas történetírója és ama mozgalomnak a megindítója, hogy Törökhonból, a száműzetés földjéről szállítsuk haza nagy Rákóczi Ferencz fejedelmünk hamvait; a mi be is következik, ha a most folyó nemzeti harcz lezajlása után diadalmunkat kivittuk... Ugyanis a debreczeni magyar nők kezdeményezhetnék, hogy a nagy fejedelem hamvait rejtő koporsóra a magyar nők készítsenek arannyal himezett drága selyem takarót.

A hány öltés, a hány arany- és selyemfonál fűződnek abba a drága takaróba, Rákóczi emlékével, a szabadságharc dicső küzdésével együtt, annyigyönyörű, kiolthatatlan érzelem, eszmény ébredne fel a magyar nők lelkében.

Debreczeni magyar nők; miért ne lehetnétek ti a kezdeményezők?

Gazdátlan levelek.

A szabadságharc után, főként a Kossuth 1849 szeptember 12-iki Viddini levelének hatása alatt, a magyar s európai közvélemény Görgeiben látta a negyvennyolcadiki törekvések árulóját és a világosi kapitulációból folyó következményekért őt tevé a legnagyobb mértékben felelőssé. A vádakra sietett Görgey megfelelni olyanformán, hogy kiadta német nyelven emlékiratait 1852-ben, melyeket olasz, angol nyelvre is lefordítottak, 1867-ben pedig Briefe ohne Adresse című füzetét, mely 1867 végén magyarul is megjelent. Az 1867-iki lipcei kiadás magyar fordítása teljesen azonos azzal, amit a mi nap másodsor is közreadtak s a könyvnek ez az aktualitása most ismét felszínre veti az ötvenhat év óta megoldatlanul álló kérdést, melynek veleje az, hogy Görgey áruló volt. Gazdátlan leveleiben Görgey a Kossuth Viddini levelék több tételét kritizálja s ama meggyőződést iparkodik levelek alakjában megszilárdítani, hogy Világos előtt a magyar hadseregnek egyetlen lehetséges, céliravezető és praktikus cselekedete csak a kapituláció lehetett. Kimutajja a Dembinszky seregével való egyesülés sok akadályát, előzőleg a Nagy Sándor debreczeni, napok mulva pedig a Bem-Dembinszky-féle sereg

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal
 Széchenyi-u. 42.

Báli toiletteket

Sivár feketén, szomorúan ne görögne be a szent hamvakat rejtő koporsó...

Te pedig, kedves barátunk, angolhoni Steena Mac Donald urasszony, örökös szeretetedet tartsd meg irántunk. Ne hagyjátok a világbirodalmakat uraló nagy nemzet rokonszenvét kialudni irántunk, kiket annyi küellenesség és beláruló környékez. A magyarok Istene áldjon meg titeket!

ifjabb Mórincz Pál.

Politikai híreink.

Budapest, augusztus 5.

A függetlenségi párt — többségben.

Az Új Hírek tegnapi híradása, amely szabadelvű párti képviselőknél a függetlenségi pártihoz való belépésével foglalkozott, érthető föltűnést keltett politikai körökben. A ma reggeli lapok mind foglalkoznak ezzel az esetösséggel és pártállásuk szerint kommentálják.

Lapunk tudósítója a hír alapján beszélt a szabadelvű párt egy régi és oszlopos tagjával:

— Hát igen — mondotta a szabadelvű politikus — az én vélekedésem az, hogy az ország érdeke a függetlenségi pártba való belépésünket követeli. Akármelyik hatvanhetes párt-hoz csatlakoznánk, ezzel a válság megoldásához közelebb nem jutottunk — a mikor szemben áll velünk egy hatalmas függetlenségi párt. Míg ha a negyvennyolcasok közé megyünk, ezáltal a függetlenségi párt megkapván a Házban az abszolút többséget, a helyzetnek nyomban tisztázódnia kell. A perszonáluniót valló többséggel szá-

temesvári csatavesztését, melyek a magyar sereg helyzetét csakugyan nagyon problematikussá tették. Egyetlen ut állott ekkor szabadon a magyar sereg előtt, a lugosi, melyen az országból kimenekülhetett volna, csak-hogy a csatának idegen földön való folytatása nem kezegetett immár semmi eredménnyel. Görgey már a temesvári csatavesztés előtt foglalkozott a fegyverletétel eszméjével, s mikor a Bem-Dembinszky-sereg vereségéről tudomást szerzett, nem is habozott többé a kapituláció végrehajtásával. Egyetlen föltételt csupán azt kötötte ki, hogy a lefegyverezés az oroszok előtt menjen végbe s a gyászos aktusnál osztrák tiszteknek ne legyen szabad jelen lenniök.

Rüdiger tábornok, illetve Paskievits herceg ezt a föltételt méltányosnak találta s annak értelmében intézkedett, mi által Görgeire lehetővé vált az előzetesen megbeszélte kapituláció végrehajtása. Egy hónap múlva aztán megjelent angol, francia, olasz, német reprodukciókban Kossuth Viddini levele, melyben nyíltan vádolta Görgeit a honárulással. Azóta felszázadna nagyobb idő telt el, ámde a kérdés tisztázva még ma sincsen. Bizonyítja ezt az az egyszerű tény is, hogy a Gazdátlan leveleket második kiadásban is kiadták. A jövő historikusaira vár a föladat, objektív, mindenféle szervedelemtől és szimpátiáktól menten megállapítani a Görgei felelős-

molnia kell a koronának és úgy jobbra, vagy balra el kell dőlnie a dolognak? Mindaddig azonban, amíg a negyvennyolcas pártnak nem lesz meg a többsége, az egyik bonyodalomból a másikba fogunk jutni.

Ha a szabadelvű pártból csak harminczan lépnek át a függetlenségi pártba, a perszonál unióknak már akkor is meg lenne a majoritása a Házban.

A Tisza Istvánhoz közel álló Az Újságban „egy nemzeti demokrata“ szintén propagandát csinál a negyvennyolcas eszméknek. Az ő véleménye szerint a szabadelvű pártnak negyvennyolcas ellenzéknek kell maradnia.

A ledobott kormány.

Az alkotmányvédő törvényhatóságok kövessék Csongrád megye példáját, amely legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel hozott nagyfontosságú határozattal utasítja a vármegye minden rendű és rangú közigazgatási tisztviselőjét, alispánt, szolgabírákat és községi jegyzőket, hogy községről közsésre dobolassák ki, hogy a törvényhozás nem szavazta meg az adót és ezek az ismeretes mozgósítási kísérletek is törvénytelenek. Ennélfogva, ha a tartályos vagy póttartályos posta útján behívót kap, vagy bármi egyéb módon szólítják föl szolgálatételre, ne vegye tudomásul, ne vonuljon be, mert nem köteles vele, sőt árulást követ el hazája ellen. Ilyformán a kivezényelt darabontok minden fondorlata czéltalan, küldhetnek katonai behívókat posta útján, ragaszthatnak égig nyúló hirdetésmenyeket, boosáthatnak ki millió törvénytelen rendeletet, azok legfőképpen, mint hűben fogant irások maradnak meg az utókorra, de a jelenben semmit sem érnek. A magyar nemzet ad t, nem áll be katonának cs. és kir. miniszter uramék kedvéért.

ségét, melyet ma főként pártszempontból támadnak s ugyanilyen szempontból védnek. A negyvennyolcas események történetirői egy dologban valamennyien megegyeznek. — pedig számuk meglehetősen nagy, — és ez az, hogy senki sem állítja Görgeit olyan értelemben való honárulónak, a ki vagyoni, társadalmi haszonért hagyta volna cserben a zászlót, melyre fölesküdt. Azt is elismeri a legtöbbje, hogy Világos előtt, a Dembinszky folytonos hátrálásával és a Temesvár előtti csatavesztéssel a magyar sereg helyzete nagyon válságos volt, de a Görgey egyéni jellemének megítélésében, a magyar kormány rendeleteivel és haditerveivel szemben tanúsított önkényes magatartásában, mely végeredményében a hadsereg demoralizálását, a fejetlenséget s az általános ellenségeskedéseket megteremtette, — kénytelenek a káros hatásokat konstataálni. Még a legszigorubb értelemben vett katonai szakmunkák is, mint Rastow, Klapka, ujabban Breit József könyvei, sem térhetnek ki a tények megállapítása elől, melyek a felelősség súlyának virelését a szabadság harc néhány fontos momentumában Görgeyre visszaharítják. Hogy kiváló katona, vezéri szerepre hivatott nagytehetségű elme volt, senki sem vonja kétségbe, működéséről s működésének okairól objektív ítéletet majd az utókor mondhat, melyhez Görgey a maga ügyét föllebezi.

Vármegyénk és vidéke.

Görömbei Péter esperes gyászja.

Görömbei Péter nagykallói ev. ref. esperes gyászáról, szeretett hitve-ének haláláról és eltemetéséről már megemlékeztünk; ime itt közöljük a család által kiadott gyászlevelet is: Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtetetlen hű feleség, gondos jó anya, szerető testvér Görömbei Pétére szül. Kálmánczhey Borbála asszonynak, életének 53 ik évében, tíz havi súlyos betegség után 1905. aug. 2-án reggel 7 órakor csendesen történt elhunytát. A megboldogutnak hűlt tetemei aug. 3-án, csütörtökön d. u. fel 4 órakor fogtak a nagykallói ev. ref. sirkertben visszaadni az anyaföldnek. Nagykaló 1905. aug. 2. Görömbei Péter, mint férj Gyermekei: István, Péter, Erzsike, Boriska. Testvéreik: Kálmánczhey János nejevel, gyermekeivel. Kálmánczhey Ilona Sipos Ottóne férjével, gyermekeivel s számos rokonok. Béke poraira.

Kivándorlás a megyéből. Mióta az u'levélszerzést a két batkezü Tisza fiók megkönnyítette, megindult feltartóztatlanul a kivándorlás Amerikába Hajdumegyéből is. Legújabbán Zs. Szabó Miklós és két gyermeke Hadházzról, Bojti Jánosné Hajduböszörményből és Pap János Hajdubátházzról kértek és kaptak utlevelet Amerikába. A két asszony a férje után megy, akik már a múlt évben kivándoroltak.

Felvétel a javító intézetbe. Sárosi József böszörményi lakos Margit nevű 13 éves leánya teljesen romlott gyermek és veszedelmre van a többi gyermekeknek. A rozsz kis lányt a kormány fölvetette a rákos-palotai állami javítóintézetbe, ahova a napokban felszállják.

Levél Nagyszébenből.

A „Debreczeni Protestáns Lap“ f. évi 28 ik számában a révi pap a szabadválasztás és lelkészkepzésről írván, többek között megemlíti, hogy „a theologusokat nemcsak a tudományban, hanem a társadalmi műveltségben is nevelni kellene.“

Mint a debreczeni főkolónak tizenkét évén át volt növendéke saját tapasztalatom alapján és az iskola iránti szeretetből teszem meg a diákok nevelésére észrevételeimet:

A mostani konviktusnak az a nagy baja, hogy a szegény szüléknek drága és még súlyosabb az által, hogy két egyenlő részletben kell lefizetni a dijakat. Így sok szegény szüle fia kizorul az iskolából s mivel így az iskola szűkebb térről kapja növendékeit, nem fog olyan sok kiváló akadni, mint régen, amikor még a szegényebb szülék fiait sem voltak elzárva az anyagiak hiányában. A mi iskoláknak, melyet a hívek létesítettek arra kell törekedni, hogy a legszegényebb szülék fiait se legyenek elzárva a tanulástól, ha tehetségök, szorgalmok és magaviseletök által erre érdemesek. Arra kell tehát igyekezni, hogy a konviktus olcsóbbá tétessék. Ennek azt hiszem egyik módja volna, hogy kevesebb fogásból álljon az ebéd, de jó legyen, másik, hogy a terítést magok a tanulók végezzék, hogy kevesebb szolgálta keljen. Nem art, ha a tanulás mellett a tanuló a terítésben is jártasságot szerez. Egyéb módokat találni az olcsóbbá tételre, az arra hivatottak föladata.

Neu hagysem, hogy lütés és kotrás

Érdekében áll

minden háziasszonynak hogy
FÜLÖP BÉLA
fűszerárú, csomoge- és liszt üzletében vásároljon.
Vár-utca 2. sz. (a zenedével szemben.)

MEGNYILT!

előteremtett, mert ezzel csak az iskola kiadása több és arra való, hogy a diákból nagyobb ur nevelődjék. Én mindezeket végeztem s nem ártott meg. Most a mikor fizetést en joggyakornoki állást nehéz kapni, az iskolának nemcsak az a feladata, hogy sokat tudjanak a fiai, hanem hogy egyszerű igényük maradjanak. De még ez sem elég, mert lehet az ember tudományos, lehet egyszerű igényű, de a társas életben nem tud megállni; felszeg lesz, mit érezni fog s meghasonlik önmagával és másval. Ennek a mostani bentlakás mellett, mikor a tanuló szabadidejét nem művelt körben, hanem apró kocsmákban tölti, könnyen az lesz a következtetése, hogy az ivást fogja dicsőíteni és abban fogja egyedül örömet találni.

Arra kell tehát igyekezni: hogy a tanuló az iskolából úgy lépjen ki az életbe, hogy a hozzá hasonló szeméni műveltséggel bírók között a társas érintkezésben is megállja helyét, különöz ne legyen. Láttam papot, tanítót, ki a paraszt emberek között érezte jól magát, az intelligens emberek között ellenben nem. Ugy van jól, ha itt is, ott is, alkalmazkodni tud. Nem azt értettem hogy inni, kártyázni versenyt kell tudni, sőt ettől tartózkodnia kell, úgy lesz viselkedése példaadó.

Ami a pap és tanító lányok nevelését illeti, itt a megboldogult Szabó Károly eszperes nevezetét tartottam helyesnek. Mikor a nagyváradi ev. ref. leányiskola még a kezdet kezdetén volt, lelkesedéssel mondotta: „Olyan iskolát fogunk Váradon csinálni a melyben igaz papnékat, tanítókat nevelnek; a kik elég műveltek lesznek s nem nevetnek majd, mint a k... i pap leánya, ha a basszusról van szó, de a mellett tudnak tehenet fejni, mosni, varrni, főzni, foltozni.” Nem tudom, ilyen lett-e a nagyváradi leányiskola? de hogy ilyen, az egyszerűséget megszokott, nemes érzésű, hazafis gondolkodású dolgos leányokra volna szükségünk azt hiszem, mindenki belátja.

A leánynevelésről azért tettem említezt, mert most olvastam hogy a nyiregyházi ev. ref. leányintézetben mi mindennek kell lennie a leányoknak és hogyan fognak ott ékezküni. Az előjelekből ítélve az az internátus aligha nevel megelégedett falusi papnékat, tanítókat, mert falun nincsen a pap és tanítók „a moderna kör követelményei szerint berendezve” mint az internátus.

Nem tehetek róla, de nekem ennél jobban tetszik az, a mit most láttam két köhalom vidéki szász-papi családnál: Az egyik családnál a pap, a papné és az okleveles tanítónő leányuk jökor reggel kimentek ződéséget kapalni s 7-5 óra tájban, mikor melegegett az idő, visszamentek mert — azt mondja a pap — drága a nap-szám s nem árt a tisztességnek, ha dolgozik az ember.

Mindkét családnál nemcsak a napi házimunkát végzik a nők, hanem szőnek, fonnak fehérét, és tarkát. Megvallom, eddig én sem tudtam, hogy a papné és papleányok ön-ző te, varrta ruhában járnak. A másik családnál okleveles óvónők a leányok. Mind két családnál bivaly tejes kávé a vacsora s pont van utánna, a villas reggelinek és oszonnának meg se hirt se hamva, a gyermekek azért jól néznek ki.

Est tartom én helyes nevelésnek!

A ki a fentiek valóságában kételkednék, forduljon a szerkesztő urhoz. Ő megmondja a nevet én meg az illető papcsaládok nevet és lakóhelyét.

Városi közigazgatásunk.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A város közigazgatási bizottsága szombaton délután Kovács József, polgármester elnök letele alatt ülést tartott. Jelen voltak: Vecsey Imre jegyző, Bészler Károly árvaszéki elnök, dr. Sárvary Gyula főorvos, Király Gyula és Csóka Sámuel tanácsnokok, Csáky Viktor tanfelügyelő, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovits Mihály főmérnök, államépítészeti hivatali főnök, Rical Antal gazdasági előadó, Szilágyi Imre, Junász Ignác, dr. Kocsar Gábor bizottsági tagok.

Közrendészet a mult hóban.

A rendőrség letartóztatott július hó folyamán lopasért 4, orgazdaságért 1, erőszakosságért 1, magánosok ellen erőszakért 1, rendőri kihágásért 179, összesen 186 egyént. A városból eltolonczoltatott 20, a városon át 45, kéanszerutlévéllel kiutasított 31, összesen 96 egyént. A rendőrkapitányság 34 egyénnek adott ki iparigazolványt, amelyért 400 kor. folyt be.

Meghosszabbították a zárórát.

A debreczeni szállodások, kávéosok és vendéglősök ipartársulatának előterjesztésére most értesítette a városi tanács Hauer Bertalan ipartársulati elnököt, hogy a fogadók, vendéglők és kávéházak záróráját hajnali 4 óráig hosszabbítja meg, a zenélési engedélyt éjjeli két óráig, míg a bormérések záróráját éjjeli után 2 óráig hosszabbítja meg, itt azonban a zenélés csak 12 óráig tarthat. Az a kár, hogy a záróra meghosszabbítás csak ideiglenes és az érvénye csak augusztus, szeptember és október hónapra terjed ki.

Államsegély a városi múzeumnak.

Örvendtes levél jött tegnap a városi tanácshoz, Fraknoi Vilmostól, a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjétől, mint egy válaszul ama meleg érdeklődésre, a melyet a tanács a városi múzeum ügye iránt tanusít. Fraknoi ezuttal irásban is megismétli Szalay Imre helyettes felügyelőnek a múzeum megnyitáskor tett kijelentését, hogy az országos tanácssal egyetértve a debreczeni múzeumi palota építkezési költségeinek fedezésére százezer kor. rendkívüli államsegély engedélyezése iránt tett lépéseket s ennek első tízezer koronás részletét az ideai állami költségvetés előirányzatába már fel is veték. Most már tehát azt kéri a főfelügyelőség a várostól, hogy a maga részéről is megállapodásra jusson amaz összeg nagysága felől, amelyet a város közönsége az építkezésre szánt, s a palota tervrajzának, költségvetésének elkészítése tárgyában a szükséges intézkedéseket mielőbb megtegye, miután a hatvan utcai 23 számú megvásárolt telek (a Csokonai szülőházának udvara) rogy fekvésénél, mint nagyságánál fogva alkalmasnak kinálkozik egy modern múzeumi palota emelésére, sőt annak mostani épülete is módot nyújt arra, hogy a múzeum gyűjteményeinek elhelyezése a palota felépítéséig rendezettségüknek megfelelő módon legyen biztosítva. Ezuttal a még szerény kereteken levő múzeum további gyarapítása végett folyó évi segélyül ásatásokra ismét 500 koronát fog kapni a város.

Egy szegény ifju története.

— Felhívás az emberbarátokhoz. —

Egy rokonszenves, jobbsorsra érdemes szegény ifju levelét közöljük itt, felhíván az emberbarátok jóindulatát a gyámolításra érdemes ifju emberre.

Szegénysége miatt, bár jó diák volt, tanulmányait kénytelen volt abban hagyni. Most a legnagyobb árvaságban bolyong. Keresne a munkát! mivel irodai munkára, vagy bármely bizalmi munkára igen ajánlatos a szegény 17 év körüli ifju (Mózes hitvallású) szívből ajánljuk, ne engedjétek elzúlleni. Bármilyen szerény alkalmazást juttassatok neki, vagy ha másként nem lehet, cselekedjétek, amit hozzánk intézett következő bizalmas, megható levelében kér:

Tekintetes Uram!

Alulírott azon alázatos kérelemmel vagyok bator tekintetességed kegyes színe elé járulni, miszerint kegyeskedjen atyai nemes szívével nyomorúságos állapotomon segíteni.

Én, e sorok átadója Nagyváradon végeztem el a polgári iskola negyedik osztályát jó sikerrel. Azomban a szülőm, illetve az anyám oly szegény, hogy a mindennapi betevő falatját sem képes megszerezni, sem hogy engem tovább taníttatni, illetve taníttatással járó költséget fedezni képes volna. Már huzamosabb idő óta bolyongok magamnak állást szerezni, de sikertelenül. Itt Debreczenben is már egy hete vagyok és nem tudok alkalmazásba lépni, hogy megszakadt tanulmányom az így megtakarított pénzzel magánaton tovább folytathatnám. Ismerve Tekintetességed nemes szívet, mely a szegény sorsüldözöttakat atyailag támogatja, esedezem, hogy ragadjon ki az elpusztulás és nyomorúság végérvényéből. Ha esetleg tekintetességed sem képes alkalmazásba tenni, úgy méltóztasson ismerősei körében egy kevényi összeget kéreimezni számomra, hogy a fővárosba utazhassam; hát ha ott bármilyen alkalmazást szerezhetnék magamnak?

Azon reményben, hogy alázatos kérelemnek teljesülését láthatom; forró hálám és mély köszönetem ez uton is vagyok bator kitejezni. A magas ég legnagyobb áldását kérve Tekintetes segédre, vagyok Debreczen, 1905. aug. 5.

hálás és alázatos szolgálója
St. Izidor.

A szerkesztő, aki ezt a jobb orsra érdemes szegény, szerény ifjut személyesen ismeri, bármely érdeklődőnek szívesen szolgál közlelbbi czímmel és felvilágosítással, maga is kérvén-kéri, ne engedjék elzúlleni ezt a reményteljes, de elárvult, nagyon is elárvult ifju életet.

Mi az ujság?

Kiköpte az otytát. Nagyikindáról írják, hogy Walter Sebestyén budrai illetőségű fiatal ember, mult vasárnap a nagymise alatt mint vőlegény, menyasszonyával a szent áldozás végett lépett az oltár elé. Amikor a pap megakarta áldoztatni, az Ur testét kiköpte a hivek legnagyobb megbotrányozására. Káplár plebános feljelentette a vallástalan fiatal embert valláselleni kihágás miatt.

Vigyázz! Bértálásra

Kékre festett kirakat.

szükségelt fehér és színes, de különösen szép divatos selyem Batisztokból igen sokat kaptam, a melyeket igen olcsón adok el. Tessék megtekinteni.

Lövy F.

⇒ Kistemplommal szemben. ⇐

József főherceg gyermekének biztosítása. József főherceg megbízásából a napokban az udvarmesteri hivatal érdekes életbiztosítási ügyet bonyolított le egy elsőrangú fővárosi biztosító intézettel. — Ugyanis — mint megbízható helyről értesülünk — József főherceg három kiskorú gyermekét tizenöt évi időtartamra öt millió koronára biztosította. A nagy összeg után a gondos apa nem kevesebb, mint százhatvanezer koronát fizet évenként. A biztosítás szerint László és Mátyás főhercegek két-két millióra, a kis Zsófia főherceg kisasszony pedig egy millió koronára lett biztosítva.

Magyarország Japának. A kardvivő magyarjapan küldöttség végrehajtóbizottsága ma adta közre utitervezetét. E szerint a küldöttség, Eötvös Károly vezetésével, augusztus hó 28-án, hétfőn este 8 órakor indul a déli vasut budai pályaudvarától Pragerhofon keresztül Genuába gyorsvonaton. Onnan augusztus 29-én a Norddeutscher Lloyd Zeiten nevű gőzösén indulnak tovább és Yokohamába október 8-án érkeznek meg és a következő napon tisztelgnek a mikádó előtt. A fogadás ünnepein a küldöttség tagjai csak magyar ruhában jelenhetnek meg. A magyar ruha lehet diszmagyar, vagy egyszerű fekete atilias ruha kalappal, a papok papi diszruhájukban. Eddig a következő résztvevők jelentkeztek utazásra: Eötvös Károly, Barabás Béla orsz. képviselő, Földiák Gyula bankár, sasvári Kardosórád Árpád a küldöttség szervezője, Brüll Alfréd nagybirtokos, Olay Lajos országgyűlési képviselő, ilencfalvi Singer Béla gyáros, Heck János országgyűlési képviselő, Muzsa Gyula gyógyszerész, Márkus Gyula országgyűlési képviselő, Szász József országgyűlési képviselő és Dömjén Gyula bírsági jegyző.

Egyházak és iskolák.

Az egyházi adók behajtása.

Dobpergés mellett.

Nagytisztelendő Kiss Albert urék, a debreczeni református egyház pápája, felosztatták az egyházi hivatal kebelében fentartott adószedőosztályt. Ez előtt az egyház emberei a tűzhelynél keresték fel a hiveket, tapintatosan kérték kitől-kitől a reáeső egyháziadót. Megengedjük, hogy nem volt ez olyan szigorú adóhajtás, mint az állami, közigazgatási adóhajtók végrehajtása. Megengedjük, hogy hátralékok is gyülemlettek fel; de hát talán „nem is az a pap dolga, hogy a püspöktől kezdve egészen a harangozóig adóvégrehajtó legyen, és egy emberöltő alatt három emberöltőre valót építsen az — anyagiakban?”

Azonban a tények azt bizonyítják, hogy a debreczeni nagy református egyház körletében az anyagiasszámítás az irányító; azért zaklatja — a mai nyomoruságos viszonyok között anélkül is elkeseredett hiveket az egyházi adóbehajtására jőpénzért felfogadott városi adóügyszóly, adófizetés iránti megintéseken, kilátásba helyezésén neki, hahogy egyházi adóját a községi pótdóval, utadóval s a többi

— 8 nap alatt be nem fizeti a jámbor kálomista atyafi. 8 nap alatt megzalogolják, majd dobra is ütik a helmeholmiját.

Ez az intézkedés általános visszatevészt keltett a debreczeni kálvinista egyházban s még inkább gyöngíti a kapcsolatot a végrehajtó dobos egyház és hívei között, a kik — a főintéző nt. Kiss Albert urat évek óta nem látván a templomi szószékben — joggal sóhajtkák:

— Talán még sem az a pap dolga, hogy a püspöktől kezdve egészen a harangozóig adóvégrehajtó legyen, és egy emberöltő alatt három emberöltőre valót gyűjtsön — anyagiakban.

Egy év Debreczen iskoláiban.

Az értesítők nyomán.

Az érettségi eredménye: 25 vizsgázó közül jelesen 3, jól 6, érett 11, javít 2, megbukott 1—1, az utóbbi mint ismétlő véglegesen elutasított.

A rendkívüli tantárgyak: ének, gyorsírás, szabadkézi rajz. Tehát a nyelvek teljesen hiányoznak, pedig bizonyára helyes tenné az intézet, hogy azon törekvő és a nyelvek tanulására alkalmas és rátermett szegényebb sorsú növendékei számára egy-két modern nyelvet tanítatna. Mert bizonyára vannak, a kik szívesen tanulnák valamelyik nyelvet, de nem tudják fizetni a drága díjas nyelvmestereket. Énekre járt 111 növendék, gyorsírást tanult 43, szabadkézi rajzot 46.

(Ifjúsági élet). Önképzőkör. Elnöke: Vidovich Ernő 8. o. t., a tagok száma 96 volt, 20 gyűlést tartott; a melyeken elhangzott: 52 szavaltat, 39 felolvasás. Tartott verseny szavaltatot és üzött ki pályatételeket (5). Az öt pályatételre 3 növendék adott be 6 pályamunkát, elnyert véle 4 db 10 kor. aranyat 1., 5 koronát s 1 dícséretet. Bizony ez véghetetlenül gyarló érdeklődésre mutat, különösen akkor, ha ref. főgimnázium 56 pályamunkájával hasonlítjuk össze. Diszgyűlést tartott a kör három, egyet Csokonai emlékére. Ezen gyűlések program számai már inkább dícséretére válnak az önképzőkör tagjainak. De vegye figyelembe az ifjúság, hogy a komolyabb, irodalmi kutatást, olvasottságot és irodalmi jártasságot igényő munkásság adja az önképzőkör tagjainak igazi próbakövet. Vagyoni mérlege nincs.

Ifjúsági zenekar. Elnöke Kabdebó Kálmán 8. o. t. a körnek 24 tagja volt s négy alkalommal szerepelt nyilvánosan.

Az énekkarról már szoltunk. 111 tagja volt, fellépett a miséken, ifj. ünnepélyeken és az urnapi körmeneten.

Segélyző egyesület. A tanintézet — nagyon helyesen — azon buzgó kodott, hogy egy segélyző egyesület számára alaptőkét szerezzen. Célja az egyesületnek, hogy a jó előmenetelű és erkölcsű igazán szegény tanulóknak könyv és tanszer segélyt adjon és ruházatuk, ételmezésük tekintetében is segítségükre legyen. — Ezért felhívásokat bocsátott ki Debreczen társadalmának minden rétegébe. 16 alapító tagja lett 2—200 koronával, a többi 50 koronával. A gyűjtő ivenek begyűjt 897 kor. 08 fill. A kör vagyona, az előbbihez. Alapító tagoktól 1100 kor. ünnepély jövedelme: 226 kor. az izraelita vallásstandij után járó 6% kor. 36.96—2260 kor. 04 fillér, ebből kiadás 93 kor. 18 fill. Tiszta vagyon: 2166 86 amly 43.563 számú takaréknökönyvön van. — Bizony szép dolog e segélyegyesület, amely ép akkor ad a szegény tanulóknak segélyt, a mikor legtöbb szüksége van rá. A sze-

gény szülő behozza a fiát, fizeti az uti költséget, itt a tandíjat, tetemes összeget kellene könyvekre is fordítani. Hány van a ki elszámítja magát, nem kuporgatott eleget fia számára, s nem tud haza utazni. Ekkor azt mondja az egyet. Né d adok neked könyvet, azt meg akarithatod. Bizony-bizony bis dat, qui cito dat.

Küön tornaköre nincs az intézetnek, de azért a rendes torna órákon s játék délutánokon úgy elkészültek, hogy az intézet is részt vett a tornaversenyen, a honnan 1—1 győzelmi és 1—1 elismerő oklevelet nyert, 22 növendék pedig bronzérmeket. Igy 4 oklevél és 22 bronzérmes volt a pályaber.

(Folytatjuk.)

Vasárnap a templomokban.

A reformátusoknál a vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő: Nagytemplomban Szele György lelkész, Kistemplomban Varga Béla s. lelkész, Kossuth-úczai templomban Létay Menyhért s. lelkész, Ispolytemplomban Uray Sandor s. lelkész, Csapökertben Kovács János népiskolai tanító, Homokkörtben Papp László főiskolai szénior, szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titkár.

Az agost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi.

Ma pünköszt után a VIII. vasárnap a róm. kath. templomban reggel 6 órakor miséznek Nyáry Ignác; 7 órakor Kampell József; a 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tanár mondja; 9 órakor ünnepélyes nagymiséét végez Szabó István, nagymisé után Kampell József prédikál; háromnegyed 11 órakor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dező h. igazgató mond; fel 12-kor miséznek Mellau István. Délután 3 órakor Iytánia. 4 órakor a Rózsafüzér társulatának hónapos ajtatosságát szent besz. d. körmenet és Iytániával végzi Nyáry Ignác.

A gör. kath. kapolnában reggel 6 órakor istentisztelet, délelőtt 9 órakor szt. mise, délután 2 órakor vecsernye, utána Szt. olvasó.

UJDONSÁGOK.

Vége a kőművesek bérharcának.

Méltányos egyesség.

Hétfőn már munkába állanak valamennyien.

Végre 13 heti bérharc és munkázatlát után sikerült a tisztességes békekötés az építő vállalkozók és a munkások közt. Nagyon tanulságos volt ez a pusztító harc az egymással küzdő ellenfelekre. A hosszú harcot huzamos béke fogja követni, mert mindkét fel rájutott az egyedül helyes alapra, és ez a kölcsönös méltányosság. Hogy a békekötés sikerült, abban nagy része van Polgár Zsigmond iparfelügyelőnek, akinek hosszas tárgyalások után sikerült az egyességet létesíteni.

Az első lépés az egyességre, hogy hétfőn a munkások feltétel nélkül munkába állanak. A vállalkozók méltányolják ezt és megígérik a 2 fillér óradijavitást és így az óradij 38 fillér lesz. A további megállapodások megbeszélésére a vállalkozók is, munkások is közös bizottságot küldenek ki 3—3 taggal. A mesterek választottjai Stegmüller Árpád, Tóth István és Hegedűs István, a munkások választottjai Török János, Nemes Mihály és Pál Já-

nos. A közös bizottság elnöke Polgár Zsigmond iparfelügyelő. A bizottság határozata úgy a vállalkozókra, mint a munkásokra kötelező.

Az első ténye lesz a közös bizottságnak, hogy még az idén megállapítsa a jövő évi munkabért. Így aztán nem lehet jövőre se bérharc, se munkazárlat.

Szomorú, de figyelemre méltó körülmény, hogy a debreczeni építő munkások bérharcza tartott legtovább az építő munkások bérharczai közt: teljes 13 hétig. A munkások átlag egyenkint 260 korona munkabért vesztettek a bérharcz alatt, amely azonban megviselte erősen a vállalkozókat is.

Az eredményből levonhatja a tanulságot a tisztelt rendőrhatalóság is. A tőke és munka harcza nem tartozik reá, abba tehát bele ne elegyedjék többé, hanem bizza rá azt a munkaadókra és munkásokra. Elvégezzék ők a bajukat egymást közt, nincs szükség idegen beavatkozásokra.

Az egészségtelen Debreczen.

Rémséges gyermekpusztulás.

Hivatalos adatok.

Hivatalosan is megállapított tény, hogy Debreczen egyike az ország legegésztelenebb városainak. Itt az év minden szakában állandóan pusztítanak a járványos betegségek, leginkább a gyermekek közt. A kanyaró, vörheny, hökhurut, hasi hagymáz, (tifusz) és torokgyík egész éven át pusztít. A nyáron pedig az ivóvíz miatt valósággal megtizedeli a gyermekszobák lakóit a bélhurut. Elrémitő pusztítást okozott ez a nyári betegség július hónapban, amikor is 124 kis koporsó és új sirhant jelezte pusztítását.

Azóta sem szűnt meg a bélhurut. Naponta 5-6 új megbetegedést és 3-4 halálesetet szoktak átlag bejelenteni az orvosok. Az oka a bélhurutnak a debreczeni kút víz, amely télen is rossz ugyan, de nyáron valóságos méreg, mert a hőség következtében a salétromos, sziksós és romlott anyagokat tartalmazó víz hamar megposhad. Csodálatos igazán, hogy a vízvezeték úgyve még most sem közeleg a megoldás felé, pedig a sok gyomorhajnak, gyermekhalandóságnak a vízvezeték és a jó víz hiánya az oka.

Sokszor a szülők könnyelműsége az oka a gyermekpusztulásnak, mert a piaczon vásárolják a mérget, az éretlen vagy romlott gyümölcsöt és a gyermekeknek adják. Hát ez a szülők hüne, mert tudni kellene azt, hogy sehol az országban olyan hitvány, romlott szemetet nem mernének gyümölcs gyanánt a piacra vinni, mint Debreczenben. Másutt a közönség bittal verné azt az ilyen piacot, Debreczenben azonban minden szemetet drága pénzen megvásárol. Jó minőségű gyümölcs fehér holló Debreczenben. Amit pl. Kecskeméten a dísznőknak vetnek oda vagy a szemétre dobznak, az a Debreczenben méregdrága árucikk: gyümölcs.

Hát ezen a botrányos állapotban segíteni kellene valahogy. Nevelni kellene rá a közönséget, hogy mindenféle szemetet meg ne vásároljon, a piaci kofákat pedig kéréssel szigorral kellene megrendszabályozni.

Az a jelentés, melyet a közigazgatási bizottság ülésén dr. Sárváry Gyula tisztifőorvos tett, megdöbbentő képét mutatja a

város közegészségügyi téren való elmaradottságának. Hónapok óta tart már, hogy a halálozások ijesztő mérvben felülmúlják a születések számát. Julius hónapban például 97 esettel!

Maga a tanács is belátta a gyermekpusztulásban rejlő nagy veszedelmet és hirtelményt osztott ki a közönség közt, amelyben tájékoztatja a lakosságot a béhurutra vonatkozólag. Ez azonban nem sokat használhatott, mert a nyilvánosság tudomást sem vett róla.

Az ősz püspök gyógyulása.

Annak idejében megemlékeztünk róla, hogy a tiszántuli kerület ősz püspökét, Kiss Áront megoperálták. A szerencsés operáció után — mint jól értesült forrásból tudjuk — az ősz püspök állapota napról napra szemmel láthatóan javul. Az operáció után körülbelül egy hétig elhomályosított szobában kellett ülnie, ezután azonban már kiülhetett a püspöki lak tornácára. Hogy mennyire örülhetett ez a 90 éves ősz püspök a rég nélkülözött világosságnak, azt csak ő tudná elmondani. A mult hét folyamán meglátogatta fia Kiss Áron paedagogiai igazgató, azonban csak egy napot tölthetett édes atyja mellett, mert nagy elfoglaltsága miatt a délutáni gyorsvonattal vissza kellett Pestre utaznia. Azután érkezett hozzá látogatóba másik fia Kiss Kálmán, nagykőrösi tanítóképezdei igazgató. Kiss Áron püspököt naponként rendszeresen látogatja dr. Somogyi Zoltán kórházi szemorvos, aki a terhes szemkötéket is eltávolította. Az ápolónő kezelésére az ősz püspök állapotának öröndetes javulása után már nincs szükség s így az is elutazott. Az ősz püspök immár újra lát. Lásson is még soká.

Házasságkötések és eljegyzések. A helybeli anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Pap Mártha Antal — Bónis Róza, Kocsis Sándor — Juhos Iona, Oah Gyula — Kancza Juliánna, Abel Mihály — Kallai Etelka, Molnar István — Orosz Julianna, Bartók János — Marinka Lidia, Nagy Sámuel — Oajos Eszter, Gyarfas János — Konez Mária, Koch László — Gyökös Juliánna, Erdélyi János — Egri Mária. Összesen 10 pár. — Ugyanezen idő alatt kihirdetés végett a következő eljegyzéseket jelentették be: Takács Ferenc özvegy Bauman Istvánnéval, Nagy Lajos Sárkány Juliánnával, Braun Mátyás Weisz Fannival, Varga János Kerekes Mariával, Szoták János Barha Annával, Makai András Szabó Zsófiával, Almási Károly Kovács Erzsébettel, Kőkővics Mihály Gaál Juliánnával, Rozsa József Polgári Juliánnával, Kovács Lajos Hajdu Eszterrel.

Adomány a kis Száva-leánynak. A szerencsétlen szegény kis Száva lány részére a kiadóhivatalhoz újabb adomány érkezett. Lőfkovics Arthur ékszerész, az ösmert emberbarát küldött részére 10 koronát. Midőn a nemes lelkű emberbarát adományát köszönettel nyugtázzuk, kérjük a jólelkű embereket, adakozzanak még, hogy a nyomorék gyermek a Félix-fürdőben kigyógyulhasson.

Az önálló munkás betegsegélyező pénztár igazgatósága vasnap Richert Károly elnöklété alatt ülést tart.

Jókaiké menyasszony. Jókaiké özvegye Nagy Bella levette a gyászfátyolt és menyasszonyi karikát húzott az ujjaára. Régen rebesgeték, hogy Nagy Bella férjhez megy, de ezt a hírt mindég megecsáfolták. Nagyonbbrészt Nagy Bella ellenségei terjesztették e hírt, akik ezzel be akarták bizonyítani, hogy Nagy Bella megszegte az özvegyi hűséget. De az özvegy a vádakat megecsáfolta, mert mindidáig az özvegyi fátvölt kegyeltesen viselte. Most végre híre jön, hogy Nagy Bella a gyászos özvegyisége után ismét a menyasszonyi fátvölt ölti magára. Tegnapelőtt jegyet váltott Nagy Bella. Vőlegénye Makai Sándor vidéki ügyvéd és hírlépiró.

Az új iparosok. A főkapitányvágon a mult hó második felében az előbbiek váltottak iparigazolványt: Bakos Lajos Kovács Csapóker I. 154. sz., Kassai Gábor szentesi új Mór-cz-telep 12. sz., Kecskés Péter cipész Kéttmalom-u. 13. sz., Klein József szálloda és vendéglő Hunyadi u. 25. sz., Bujdosó István cséplési vállalat Neul u. 16. sz., Ladányi Imréné kuforrási vállalat Csapó u. 91. sz., Csige József liszt, főzélék ker. Teleki-u. 9. sz., Fried Herman vászon és zsák kereskedő Széchenyi-u. 3. sz., Weiszbrun Sámuel és társa terményker. Tizenháromváros u. 37., Haas Lipót linoleum, viaszok vászon és gumiáru ker. Piacz u. 49.

Az adó. A pénzügyigazgató jelentése szerint az ex-lex folyán az adófizetés július hóban erősen megesappant. Egves adóban ennek dacára is befolyt 44186 korona. A hátralék 1441320 korona a mult év hasonló eredményéhez népest 604713 kor-val több volt a hátralék. Hadmentességi díjban befolyt 18 helyegjövédékben 71285 díjilletékben 24312 díjövédékben 1067, dohánviövédékben 141131, határvámjövédékben 8457, fogyasztási és italdóiban 25000 korona. Az igazgató 4, a miniszter 16 esetben engedélyezett fizetési halasztást.

Amerikai hölgyek a Hortobágyon. Igen érdekes hölgy járt a héten a Hortobágyon. A feltűnően szép hölgy amerikai miss, az apja dollárkirály. A miss 18 éves és kezére sokan pályáznak. A miss neve Effie Murray Abrams, Hartford, U. S. A. (amerikai egyesült államok), a társalkodónője pedig Emily G. Balch Boston. Karlsbadban voltak és ott hallották a híret a délibábos Hortobágyon. Az amerikai miss nem sokat gondolkozott hanem eljött és 40%-os melegen megnézte a Hortobágyot, majd két napi itt tartózkodás után, amely idő alatt az Angol királynőben lakott, visszautazott Karlsbadba.

Betegforgalom a kórházban. A városi kórház mult hónapi betegforgalma a következő volt: előző hóról maradt 242, július folyamán felvétellett 340, elbocsátatott 320, meghalt 29, maradt a hónap végén 255 beteg. A kerületi orvosok 98 fekvő és 730 járó betegat gyógykezelték.

Hymusz a közös hadseregben. A Fejérváry-kormány erdélyrészi felhivatalos ujságjában, a kolozsvári Szabad-ságban olvassuk ezt a rendkívül érdekes hírt, mely bizonyára nagy feltűnést fog kelteni:

Az elmúlt hónap első felében a közös hadügyminiszter rendeletet intézett az összes hadseregbeli magyar ezredek parancsnokaihoz, amelyben meghagyta, hogy az ezredek zenekarai mind tanulják be a hymuszt és ezentul a szokásos menetelések alkál-

mával, amikor az ezredet a zenekar is kíséri, *lehetőleg magyar indulókat játszanak németek helyett.* A hadügyminiszter ezen intézkedése nyomán azután a zenekarokkal gyorsan betanították a himnusz és néhány magyar indulót. Különböző értesülésünket megerősíti az alábbi eset is, a melyről a *Székely Társadalom* című marosvásárhelyi lap számol be. Az illető lap hiráda szerint augusztus másodikán érkezett meg Marosvásárhelyre a 8. ik gyalogezred székelyudvarhelyi zászlóaljja és a híradás szerint az ezred zenekara a bevonuláskor a magyar himnuszot játszotta.

— **Halálozások.** Meghaltak: Tóth Margit r. k. 14 hónapos, Müller Kálmán r. k. 3 hónapos, Pásztor József ev. ref. 6 hó, Szabó Mária ev. ref. 30 éves, Szentesi Eszter ev. ref. 15 napos, Nagy Irma ev. ref. 8 hónapos, Gavallér Róza r. k. 7 napos, Mikula György g. k. 69 éves, Antal Erzsébet ev. ref. 3 hónapos, Rác Piroska ev. ref. 4 éves.

— **Lukács Gyula,** a darabont-kormány közoktatásügyi minisztere az esti vonattal keresztül utazott a debreczeni állomáson. Az egyénileg rokonszenves Lukács Gyula, aki a legtapintatosabb főispánok egyike volt, nagydobosi birtokára utazott most nyaralni a családjával. Két dada szállott le a vonatról az ölében két pufók, 6—6 hónapos fiúcskát czepelgetve, akik pajzánul mosolyogtak és gögicséltek. Iker a két kis fiu, most 6 hónaposok.

— **Népmozgalmi adatok.** Júliusban született ev. ref. 153. ág. ev. 3. r. kath. 27. g. kath. 5. zsidó 21, 102 fiu és 103 leány. Meghalt 307 egyén, a legtöbb két éven aluli gyermekek. A halálozások 97 esettel múlták felül a születéseket. Az új szülöttek 12% törvénytelen. Ez is jellemző! Házasságot 30 pár kötött és pedig ev. ref. 10, r. kath. 2, zsidó 5 és vegyes 13 pár.

— **Búcsúró mozdonyvezetők.** Négy derék debreczeni mozdonyvezető vonult nyugalmába a teljes 25 évi nehéz szolgálat kitöltése után. A négy nyugalmába vonuló vasutas: Scholtz Albin, Kopjári Károly, Almási Károly és Sárosi József mozdonyvezetők tiszteletére a máv. mozdonyvezetői kar bucsulakomát rendezett, amelyen az ország minden részéből képviseltették magukat a kartársak, akik eljöttek Miskolcra, Királyházáról, Érsekújvárról, Aradról és az ország minden részéből, hogy a jól megérdemelt nyugalmabavonulás alkalmából üdvözölhessék a derék kartársakat. A bucsulakomán, mely a Bikában zajlott le, mintegy 150-en vettek részt. Ott voltak Laszgalner Kálmán vontatási főnök, Burger Izó főmérnök, Garda Dezső fűtőházi főnök, Hoffner Elek mérnök, Majerszky forgalmi főnök, Stingli Kálmán állomásfőnök, dr. Kerekes Lipót orvos, dr. Dereksy István vasuti orvos és még számszerűen a helybeli és vidéki kartársak közül. A bucsulakomán Kertész Ferenc mozdonyvezető szép beszédben üdvözölte az ünnepeket és átadta nekik az emléktárgyakat. Laszgalner Kálmán felügyelő intézett megható bucsuszavakat a szolgálatból a megérdemelt nyugalmába távozókhoz, Zádor József mozdonyvezető a közbecsülésnek örvendő felügyelőt köszöntötte fel, míg Szűcs István főkapitány az ünnepeket, majd Uray Kálmán a vidéki vendégeket, akik messze földről jöttek el az ünnepélyre. Majerszky forgalmi főnök és Sárosi János teherautó mozdonyvezető a bucsuzókat ünne-

pelték. Nagy Elemér Garda Dezső fűtőházi főnököt, Furman Geza az ünnepeket üdvözölte, akik előtt Szűcs Jenő a királyházai mozdonyvezezők jókívánatait tolmácsolta. A szép társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Szerencsétlenül járt fiu.** A debreczeni Fái és tarsa vasöntőjében szerencsétlenül járt szombaton délelőtt Szakácsi Géza 14 éves tanuló. A fiut a munkások többször figyelmeztették, hogy ne járkáljon a furógép körül, de a fiu a figyelmeztetésre nem sokat hallgatott, így a szerencsétlenséget a saját gondatlansága okozta. Mikor ugyanis a furógép körüli lábatlankodott, a gép a jobb hüvelykujját teljesen átfurta és szétroncsolta. A fiut azonnal beszállították a kórházba, ahol a sérült ujját levágták.

— **Botrányos a helyi közlekedés.** Ugylátszik, a helyi vasut vezetősége nem méltányolja a közönség jogos panaszát és még nem mutatta meg igyekezetét arra nézve, hogy a rendet helyre állítsa. Szombaton délután is 6—7 óra között negyed-órás késéssel közlekedtek a vonatok. Állítólag mert a motornak valami baja volt.

— **Katonai létszám.** A múlt hónapban a katonai létszám a következő volt: Közös hadseregbeli 1458 ember 568 ló, honvéd 1092 ember és 443 ló, összesen 2550 ember, 1011 ló. Beszállásot adott 2 főtiszt.

— **Bolti tűz.** A csapó utca 5. sz. alatt Klein Ignác fűszerkereskedő üzletében tűz ütött ki. A raktárban levő hordó kávé gyújtott meg eddig kiderítetlen okból. A tüzoltók kivitték a hordót és a tüzet eloltották. A kár jelentéktelen.

— **Ha a cigánynak felmondanak.** Hulka Ede keses utcai háztulajdonos felmondta a lakást a nála lakó cigányzenészeknek, akik azóta beverik az ablakokat, botrányt botrány után csinál, úgy, hogy tarhatetlen a lakók helyzete. A mérges cigány ellen az eljárást megindították.

— **Méregvásár a piacon.** A debreczeni piac ijesztő drágasága mellett sem megbízható. A közönség igen sokszor gyilkos mérget vásárol a pénzért. A főorvos jelentése szerint a múlt hónapban megtartott piaci vizsgálatokon mérges gombákat, romlott gyümölcsöket, feloszlásnak indult szárnyasokat, romlott lisztből készült kenyereket koboztak el. Arról persze nem szól a jelentés, hogy mennyi mérge került mégis forgalomba?

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 49 születést — 25 fiu, 24 leány — és ezzel szemben 70 halálozást jelentettek be. Így a lakosság száma természetesen uton ismét csökkent és pedig 21 el.

— **Takonykór a tüzoltó-lovak közt.** A városi állatbetegség, a takonykór ütött ki. A betegség miatt két lovat már lebunkóztak, a harmadik pedig vizsgálat alatt van.

— **Szabó szakmunkások figyelme.** Tisztelettel értesítjük a debreczeni szabómunkásokat, hogy szakegyeletünket augusztus 1-től a „Korona” című vendéglőbe tettük át. Befizetéseket lehet eszközölni vasárnap délután 2 órától fél 4 óráig. Hétköznap kedden este 8-tól 9-ig. A szabó munkások szakcsoportjának vezetősége.

— **Házasságkötés.** Szitha Gyula m. kir. posta és távirada tisztviselő f. hó 5 én kötött házasságot Bészler Emmával, néhai Bészler Imre volt hajdusámsóni ev. ref. lelkész leányával.

— **Feljelentett bérkocsis.** A debreczeni bérkocsisok közt sok a durva és tulkövetelő. Ilyen alakot, a 12. sz. egyfogatú kocsisát jelentették ma fel.

— **Debreczeni birtokváltások.** Özv. Bonyhai Gábor és Veres Julianna veszi a debreczeni 2547 sztkjvben foglalt 4 hold 500 négyszögöl ondódi földet Szabó Józseftől 3000 kor. — Dr. Kun Béla és neje Szabó Mária veszik a debreczeni 4886 sztkjvben foglalt 1068 négyszögöl ujkerti szőlőt Hochfelder Jakab és neje Spitzer Paulától 11000 kor. — Dézsi Lajos és neje Kelemen Róza veszik a debreczeni 1021 sztkjvben foglalt 1067 négyszögöl ujkerti szőlőt Békés Lajos és neje Mandel Margittól 3000 koronáért.

— **Vesztett kutya marása.** A közös 7. huszárezred tanyája előtt Kovács örmester fiát vesztett kutya harapta meg. A kis fiut felszállítják a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **Elgázolás.** Ungvári József sertés-kereskedő kocsisa szombaton a Batthyány-utcán elütötte Albrecht József zenetanárt, a ki szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett.

— **Sidoli csirkusza** nap-nap után zsufolt sátorban tartja előadásait. A közönség pártfogását meg is érdemli, mert az előadásai élvezetesek. Peteletti Károly idomított tüzerlovak, a Montelcini csoport, a 24-es vonat és a többi mutatványok mind érdekesek. De erről olvasni nem lehet úgy sem, meg kell nézni.

— **A debreczeni első takarékpénztár,** mely pénzügyintézet a folyó év első felében tudvalevőleg nagyobb szabású új részvénykibocsátással növelte tőkéjét, múlt felévre vonatkozó mérleg és eredmény kimutatásait elkészítette. E kimutatások szerint úgy a fontosabb üzletágak, mint a félévi haszoneredmény igen szép fejlődést és emelkedést mutatnak. A főbb adatokat a következőkben közöljük: Részvénytőke: 3 045 600 (új befizetés 1 845 600.) Betét: 15 873 898 90 (apadás 266 203 67.) Cneckszlák: 405 177 18, (emelkedés 159 299 18.) Váltók: 8 516 987 93, (emelkedés 191 184 91.) Jelzálog kölcsönök: 9 667 663 65 (emelkedés 489 783 k. 38.) Váltózártok: 2 698 322 56 (apadás 420 427 k. 58.) Fszámla adások: 5 216 884 85 (apadás 104 536 63.) Kamat és jutalék bevételek: 734 207 k. 42, kiadások: 482 214 k. 58 f. Az első félévi bruttó haszoneredmény tehát 251 992 k. 84 fillér.

— **Csalás.** Klein Antal piacz-utca 79. sz. a. lakó kenyérsütő elküldte a szolgálatából Keczen Ferencz hetesét, aki Fhon Lajos kereskedőtől 5 koronát vett fel a gadjája számára, amelyet természetesen nem adott át. A csaló hetes ellen az eljárást megindították.

— **Esernyő.** Találtatott egy esernyő, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik kerületi kapitányságnál.

— **„Antidol” a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy „használna-e már az „Antidol”, a mely nagyszerű hatásáért már arany éremmel is ki lett tüntetve? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fillér és 35 szor mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

— **Gyógyszertár megnyitás.** Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a Homokkert és Varga utcza sarkán (Rossi-házban) lévő gyógyszer-táramat megnyitottam. Kóczian Dezső gyógyszerész.

— **(Arcszőr a nőknél)** ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidek-fele Szőrvesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszőrt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcznak az üdőséget, finomságot és simaságot, a mellett végleg megvizsgálva és hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidek I., Budapest, VII., Nyár u. 18. Erre vonatkozólag figyelmeteljük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

— **Pénz, szivar- és cigarettatárczák, utazási kellékek, fésűk, kefék, illatszerek és szappanok, finom sollingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek legelőnyösebb beszerzési forrása Mentze Henrik újdonságok áruháza, Piac- és Szent Anna-u. sarkán.**

Irodalom.

Falusi zsidók című tárczaközléményeim, melyek a hozzám érkezett szóbeli, levélbeli elismerések, megjegyzések bizonyosára szerint is, szélesebb körben keltettek felűnést és érdeklődést, befejeztem. Azonban az érdeklődőkkel tudatom, hogy e történeteket, még néhány érdekes jellemképpel és leírással kikerekítvén, díszes kiállítású könyvalakban is megjelenteti az egyik fővárosi könyvkiadó. Ifjabb Mórincz Pál.

Mulatságok.

Műkedvelő előadás. A debreczeni kereskedő ifjak szombatán este Kazaliczky Antal „A harang” című társadalmi színművének előadásával arattak nagy erkölcsi talán még nagyobb anyagi sikert. A színmű kiállítás is meglepően színvonalú, modern, finom volt; még némi technikai ügyességet is fejtettek ki a parányi színpadon. A szereplők nagy készséggel állották meg helyüket. Különösen kitűnt a főhadnagy szerepében Spira Sándor; Bodi alakját pedig Bihari Zsigmond játszotta drámai erővel. Igen ügyes genre-alakot csinált Retek Pongrácz jovialis falusi ur jelleméből Weisz Lajos. A hölgyek közül Glück Margitot illeti nagy dicséret. Hőség és közönség igazán nagy volt. A modern darabot Nagy József színész rendezte. Előadás után táncz, csapongó jókedv virradt.

A tót leány cz. színmű augusztus 19-én tartandó tánczezel egybekötött műkedvelő előadásának szereplői: Hora Irma, Mészáros Margit, Hajós Berta, Oláh Erzsike, Hock Vilma, Hock Margit, Leduinczy Ilona, Kovács István, Győry Sándor, Fehér Ernő, Suba István, Sarkady Mihály, Erdős Béla, Kripkó József, Váci Lajos, Agyagos János, Bacsai Sándor.

A debreczeni munkás dalegylet folyó évi augusztus hó 6-án, az Arany Bika disztermében, Husz Lajos jeles karagye vezetése alatt, könyvtára javára, zártkörű dalegylet rendez. A dalestély ma esti 8 és fél órakor kezdődik. Műsora a következő: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Hajóadal, Eckeritől, előadja a dalegylet. 3. Csillagos

az éjjel . . . Hoppétól, előadja a dalegylet. 4. Népdal egyveleg, Lányitól, előadja a dalegylet. 5. Csata dal, Hubertől, előadja a dalegylet. (Uj) 6. Rákóczy induló, Hubertől. Zenekisérettel előadja a dalegylet. Hangverseny után táncz.

A debreczeni asztalos ifjuság által előadott műkedvelő előadásán, Dóczy József Liliom Klári népszínművének előadásán, melyet 1905. július hó 29-én adtak elő a következők voltak szívesek felülfizetni: Bessenyei Gyula, Nánásy Lajos, Kocsis Imre 10—10 kor. Balogh Imre 8 kor. Jancsó testvérek, idősb. Kovács Béla 6—6 kor. Csontos testvérek, Kovács József, Fazekas Kálmán 5—5 kor. Criezó Mariska, Vachtler Gusztáv, Kovács Gyula, Fuchsz János, Derchs Hugó, Bálint József, Nagy János, Hegedüs művezető, Sinkovics Sándor, Horovics Zsigmond, Szabó Endre 4—4 kor. Szendrő Sándor, Galamb Sándor 3—3 kor. Wági Izsó Oláh István, Fischer Béla, Goldstein Gyula, Schaf János 2—2 kor. Gyifka Ferencz, Oláh András, Ferenczi István, Strelbelovszky Lajos 1—1 kor. Weiszné uró, Rác Ferencz, Bartha Lajos, N. N. 40—40 fillért. Havicska Demeter 20 fillér. — Fogadják az asztalos ifjuság nevében hálás köszönetüket, majd tovább azt írja a rendezőség: Őszinte köszönetet mondunk Bessenyei Gyula díszelnök urnak fáradságtalan szorgalmáért és hogy a mulatságunk élére állott. Őszinte köszönetet mondunk Németh András vendégfőnök urnak is, amiért a székek díjtalanul rendelkezésünkre bocsátotta; őszinte köszönetünket fogadja Schaf János táncztanító ur is, amiért a műkedvelői előadásán a tánczot rendezte. Dicséretet érdemel Sinkovics László műkertész, hogy a szereplő hölgyeknek átadott virágokat oly művésziességgel hozta össze, hogy nemcsak a szereplőket, hanem az ott megjelent nagyközönséget is meglepte.

TÁVIRATOK.

Kilépések a szabadelvűpártból.

Budapest, augusztus 5. Szivák Imre ma az egyik fővárosi lap munkatársának kijelentette, nem hiszi, hogy sokan csatlakoznának a függetlenségi párthoz, mert a cél a 67 es alap megmentése. A kibontakozásnak eddig erős akadálya volt a szabadelvűpárt tömör összetartása. Ez az akadály fog most megszűnni 17-én, amikor legalább 15-ötvenen lesznek a feloszlás mellett. Bizonyos, hogy lesz más áramlat is a pártnak, de ez nem akadályozhatja meg, hogy körülbelül ötvenen kilépjenek a legfüggetlenebb állásuk közül.

Dániel Ernő nyilatkozata.

Budapest, augusztus 5. Dániel Ernő báró kijelentette, hogy azonnal kilépne a szabadelvűpártból, ha tudná, hogy a válság megoldását ez siettetné.

Bánffy és Andrassy.

Budapest, augusztus 5. A tiszadobi találkozóról jelentik utólag, hogy Bánffy és Andrassy semmit nem akarnak tenni a koalíción kívül és annak ellenére, de a szabadelvű párt feloszlását mindketten a legfőbb szükségnek tartják. Ugy vélik, a kormány nem kapott felhatalmazást az ural kodótól, hogy az általános titkos sza-

vazati jog mellett nyilatkozhasson. Minden megbontásra irányuló törekvést a koalíció elleni árulásnak tartanának.

Fenyegető hang.

Budapest, augusztus 5. A felhivatalos Magyar Nemzet írja, hogy a kormány nem tűrheti az állami gépezetnek teljes megállítását. (Meg kell adni a magyar vezényszót!)

Az ország ellenállása.

Kaposvár, augusztus 5. A kaposvári városi tisztviselőkhöz a bizottsági tagok felhívást intéztek, hogy a katonai behívójegyeket ne kézbesítsék. A hazafias tisztviselők nem fogják megtagadni önmagukat.

Veszprém, augusztus 5. A vármegye közgyűlése 10-én foglalkozik a darabont-kormány intő szövegével és a közgyűlési határozatot megsemmisítő belügyi leirattal.

Ipolyság, augusztus 5. Hontvármegye kiáltványt intézett a megye közönségéhez, melyben hazafiatlan tettek bélyegzi az önkéntes adózást és ujonczozást.

Kaposvár, augusztus 5. Sipos Géza, a város h. polgármestere rendeletben tiltotta el a katonai behívók kézbesítését.

Feloszló szabadelvűpárt.

Szatmár, augusztus 5. Domabidy Sándor földbirtokos felhívást intézett Nagy Béla pártelnökhöz, amelyben felhívja, hogy hívjon össze pártgyűlést, amelyen a feloszlást elhatározhatják.

Választók a képviselő ellen.

Budapest, augusztus 5. A zala-megyei Lendva község választói felszólították dr. Nyári Béla néppárti képviselőt, hogy lépjen be a 48-as pártba. A képviselő azt válaszolta, hogy elveit nem adja fel.

Pótválasztás.

Liptószentmiklós, augusztus 5. A hétfői pótválasztás, amelyen Lányi Bertalan igazságügyminiszter fog mérkőzni Stodola Jenő tót nemzetiségi jelölttel, rendkívül izgalmasnak isérkezik. Stodola alighanem győzni fog. A választásra eddig 500 katona és 50 esendő érkezett a kerületbe.

Az asszonyok választó joga.

Arad, augusztus 5. Barabás Béla képviselőt felkeresték az aradi szociálisták és kérték, hogy az általános, titkos választói jog mellett foglaljon állást. Barabás kijelentette, hogy régi híve az általános szavazati jognak, sőt azt a nőkre is ki akarja terjeszteni.

Finnország is forrong.

Helsingfors, augusztus 5. A finnnek kérvényt intéztek a csárhoz, hogy a politikai vétségeket a katonai bíróságoktól vonja ki. A csár a kérelmet elutasította, aminek következtében egész Finnország forrong és sok helyt zavargás tört ki.

Az orosz-japán béke.

London, augusztus 5. Mint a Daily Telegraph írja, nem igaz, hogy Witte Oroszország részére pénzkölcsönt akarna Amerikában szerezni. Annál valószínűbb is ez a hír, mert *nem is kapna*. A béketárgyalásokat kedden kezdik meg, amikor a japánok előterjesztik általános feltételeiket, amelyeket Witte közölhet a csárral. Ha a feltételeket nem fogadják el orosz részről, Oyama fővezér azonnal megkezdi az előnyomulást a harcstéren.

Becsadott muzsikus.

Vidám történet a külsőről.

Az egyik kútvárosi vendéglő ivójábap kaptos fejjel, bevült arccal dalolgotott aranyos kedvében egy vidéki magyar. Látszott rajta, hogy a kedve széles, eltart talán hajnalig is. Persze örült a vendéglős mert örömeiben az ember kitarja a szívét, hogy más szegény ördögökét szánalommal öntözgesse ő is, tudniillik a vendéglős, megsajnálta a sarokban pislogó muzsikusz cigányt s biztatta, kísérelje meg a mulató polgár körében a szerencsés-jét. A hegedű csakhamar a kezébe került s a cigány derűs arccal állt a vendég elé.

— Egy nótát, csak egyet!

— Nem tucsz . . .

— Még a nótáját is eltalálom . . .

— Reggelig se biz azt . . .

— Mit ad hát, ha eltalálom s reggelig huzom!

— Kapsz egy tehénre valót!

Felragyogott a cigány fekete szeme s nem ragyogott volna tüzebben, ha Faraó trónját ígéri vala neki. A nótát csakhamar eltalálta s huzta . . . huzta a tehénre való boldog reményében világos hajnalig.

A magyar agyonmulatta magát... Bérekedt. Elázott . . . dűledeve czibálta magára a dolmányát s indulni készült.

A cigány ijedten kapaszkodott belé s szorongva kérdé:

— Édes uraim . . . a tehére való?

— Ahán! Majd el is feledtem!

Belenyul a dolmány belső zsebébe s egy jókora csomagot vonzolt elő . . .

— Itt van la . . . a tehénre való.

A cigány nevető képpel bontogatta s előkerült egy vadonat új — kolomp . . .

Törvénykezés.

Jövöhéti bűnügyi főtárgyalások.

1905. augusztus hó 7-én hétfőn ítélethirdetések és váditanácsi ügyek fognak tárgyalatni. 11-én pénteken telebbviteli ügyek, nyilvános tárgyalásai vétési és kihágási ügyekben. Főtárgyalások 1905. augusztus 16-án nem lesz.

Törvényszéki hírek. Szabadságidejét a jövő héten csak dr. Oláh Miklós bíró kezdi meg, augusztus hó 7-től 5

hétre. Folyó évi augusztus hó 1-től fizetési javításban részesültek a kir. törvényszéknél: Almási Ede, Vinkler Márton és Pértán Károly díjnokok 2 korona 40 fillér helyett 3 kor. napi díjmelésben részesültek.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. augusztus 5.

Váratlan insolventiák miatt az üzlet eleintén szilárdan indult, de később a kedélyek alább szállásával lanyhábbá vált. Készáru 20-al drágább. Hartáridők zárulnak.

1905. októberi buza	16 28.—30
1906. áprilisi buza	16 82.—84
októberi rozs	13 32.—34
1905. áprilisi rozs	13 80.—82
októberi zab	11 98.—00
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	13 20.—22
1905. júliusi	—
1905. aug.	16.36.—38
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.30.—40

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 70 krig métere blouzonak és kimenő

ruháknek. Bérmentesítve és elvámolva a házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg selyemgyára Zürich.** II

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

49 — Amerikai bűnügyi regény. —

Még jó ideig engedte, hogy dörzsöljék, de mikor pálinkát öntöttek a zójába, egészen magához tért és feült. Lassan kinyújtotta a karjait, mintha el akarta volna taszítani a körülötte állókat. Elkéltül ajkai vad átkot mormogtak és a szemai forogtak dűhében.

— Engedjete — mormogta. Nem én vagyok, akit ti kereste. Hol is vagyok én tulajdonképpen.

Megmodták neki, hol van, de ő nem értette. A vendéglős levest és húst adott neki. Csak úgy falt, mintha három napja nem evett volna, de a jószívűséget elfelejtette megköszönni, sőt a ruháit követelte.

Oly ijjesztő volt a külseje, az arca oly barátságatlan, a szemai nézése oly zordon volt, az ajkai oly lázasan remegtek, hogy utálat volt rátekinteni. Osdobták neki a ruháit és mindenkéi örült, hogy megy, senki sem marasztalta.

Mikor magára szedte gunyáit, senki sem kérdezte, hogy került a vízbe. A nyers és durva hajós legények is visszariadtak tőle, mikor villogó szemait rájok meresztette és az ajtó felé indult.

— Félre az utból — hörögte és a következő pillanatban kitámolygott az utcára.

Ugy reszketett nedves ruhájában, mint a nyárfalevél. A járása bizonytalan volt. Lehetetlen, hogy messzire juszon ilyen állapotban.

Odabent a vendégek fellélegzettek, mikor mögötte bezáródott az ajtó.

— Valami nehéz életű ember lehet ez a kisértetlátó — jegyezte meg az egyik.

— No Badykins — tette hozzá a vendéglős. — jobban tetted volna, ha veszni hagyod. Neki is jobb lett volna bizonyosan.

— Ne is beszéljünk róla — mondta a vén hajós. Igunk inkább.

Főlemelte a poharát és nagyot huzott belőle.

Az üldözö kisértet.

Csak oly vastermészeti ember tudott átesni oly könnyen a szörnyű eseten, mint Kedgick. Más elpusztult volna, ő még beteg se lett bele, bár nagyon vonzolta kimerült tagjait, mikor az utcára tovahaladt. A hideg rázta, nedves ruhája a testéhez tapadt.

Az agya egészen eltompult, még azt sem tudta, mi történt vele ma. Mintha sűrű felleg borult volna az emlékező tehetőségére. Elfelejtette, hogy öt üldözés közben a vízbe ugrasztották, elfeledte a halálfélelmet, melyet kiállott, mikor kétségbeesetten küzdött a habokkal, elfeledte azokat is, akik megmentették, életre keltették, megvendégelték, csak a szörnyű mult képe az nem halványodott el.

Szinte eszméletlenül tántorgott tovább. Az érzékei teljesen eltompultak. A végtelen vizet látta csak hullámszerű maga előtt, amelyből egyszerre a fejtelten holtat emelkedett ki. A víz egyre közelebb hajtotta feléje és ő nem térhetett ki előle. A hullámok ide-oda dobálták a horzalmasan mgcsontkott és felpuffadt holttestet.

Vad borzadály remegtette meg, a vér az ereiben, a velő a csontjaiban szinte megfagyott, a szívének a dobogása is megszűnt, mintha átdőfték volna. De a hullá egyre közelebb ért és ő rémülten taszította el önmagától.

(Folytatjuk.)

Nyiltér.*)

Nyilatkozat.

A Debreczeni Független Ujság 209-ik számában az ujdonság rovatában „Kinyomozta a tolvajt” című közleményben foglalt s általam a rendőrséghez be adott vádak, miután annak alaptalanságáról meggyőződtem, azt ezennel visszavonom.

Debreczen, 1905. augusztus 5.

Kun József

Előtte:

Sarkady Ferencz, timár társulati elnök.

A debreczeni első takarékpénztár

igazgatósága ezennel tudomást hozza, hogy rendes jelzálogkölcsoineinek kamatlábát az összes állományra nézve

1905. aug. 15-től kezdve
1/2 százalékkal

mérsékelte.

Továbbá új rendes jelzálog-kölcsonöket 5 1/2% kamatláb mellett

törlesztéses kölcsonöket

pedig a legelőnyösebb feltételek és kamatozás mellett folyósít.

Az igazgatóság.

MATTONI FELE
BUDAI
KESERÜVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Megszűnt üzlet.

Fiók üzletemet teljesen feloszlattam és az ottan levő árukat igen sok **maradékot** női ruhaszövetekből, fehér és színes batistokból és különböző karton és szatinokból jelenlegi üzletben volt Sziift Aladár helyiség **„Kékre festett kirakat”** helyeztem el, és azokat **hámulatos igen olcsó árak mellett adom el.**

Tekintve, hogy fiók üzletemet már teljesen megszüntettem, igen szépen kérem az engem pártoló vevőmet, ezenül jelenlegi ujjonnan berendezett üzletemben becses látogatosokkal megfizetni, a hol igyekezni fogok még szebb, divatosabb árukat hozni, a melyeket még **olcsóbb árak** mellett fogom árulni, mint eddig.

Nagyon sok maradékok vannak.

Tisztelettel

Lówy F.

Vigyázz: Kékre festett kirakat. Piacz u. 24. Fehér Ló szálloda mellett, szemben a Kistemplommal.

Augusztus 15-ig

feltűnő olcsó

leszállított árban

lesznek elárusítva

a raktáron levő **Blousok, Costümök, ruhájak, nő- és leány kabát, köpeny, gallér, stb.**

Halmágyi Sámuel

utóda

női felöltők nagy áruházában.
Debreczen Piacz-u. 47.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett üvege 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) **Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergeasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jó utalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Tisztításához csak

Globus
tisztítókivonat
használjunk.
Legjobb tisztítószer a világon.

Szőrvesztő

A vegyileg megvizsgált, amellel hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczsórti gyökerestől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az **üdeséget, finomságot és simaságot.** Ára 7 kor Vidéki megrendeléseket discrétan utánát mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt

rendkívül

leszállított áron

árusítunk

Mosó zephir, Kreton, Ruhavászon, Etamine és Batistokat.

Vadászati bérleti hirdetés.

A Kossuth-utczai házak utáni ondódi földéken gyakorolható vadászati jog bérlete iránt érdeklődők **Portörő Bálint gazdasági pénztárnoknál Kigyó utca 27. sz. a.** jelentkezhetnek.

Ondódi gazdaság.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon levő szőnyegek nagy részét

Kélyen leszállított árakon árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajtából

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hetig tart.

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen.

A nyári idényből

visszamaradt áruk

leszállított árban

árusítatnak el.

Szerb vászon mtr 14 kr. Kartonok 20 krtól. Batistok, Zepírek, Delinek stb. Dus választékban Női esernyők 110-től Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák és sok fel nem sorolt áruk

OLCSÓ ÁRBAN

árusítatnak el.

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Fűszer, vas

6s egyéb elemi és gazdasági cikkek eladásáéa. **Magyar királyi dohány** kis árudának alkalmas üzlethelyiségembe bérló. Pálinka kimérésembe kimérő kerestetik.

Hatvan-utca 71. sz.

Vásártéri kocsí megálló.

1 kilo pergetett méz 60 kr.

A hajdumegyei méhész egyesület megbízott elárusítójánál

Deutsch Lajos

fűszerkereskedésében

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. sz.

9857.

1905.

Ló és szarvasmarha eladás.

Debreczen sz. kir. város törzsménes és a gazdasági törzsgulyából ki-selejtezett és számfeletti lovaknak, tehéneknek és üszőknek eladatása elrendeltetvén, értesítettnek a venni szándékozók, hogy a lovak eladatása a **f. évi augusztus hó 13-án,** a szarvasmarhák eladatása a **f. évi augusztus hó 14-én** megtartandó országos állatvásár alkalmával mindenkor **délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő nyilvános árverésen fog megtörténni.

Az eladó lovak és szarvasmarhák a vásárt megelőzőleg a város epreskerti telepén megtekinthetők.

Debreczen, 1905. július 31.

A városi tanács.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerü

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. n. 5-6
Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, szentül minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

Tetőcserép prima. waggonszámra P. Ladányi állomáson berakva ezrenként 24 koronáért kapható Fábán és Barna cserép és téglagyárban P. Ladány.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb csukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budei csukrászda, Jóska és Jóna drogueriájában.

Mely intelligensebb fiatal ember volnó hajlando szere eme vagyó csinos fiatal lánnyal megismerkedni és köcsönös életénél túl menni az irjon „Bodogságra vagyó” jeligere a kiadóba.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom árban, részlet fizetésre is kaphatók Rábmer Sándornál Piacz utca 26. Nagytrafik udvar.

Házak és szállók kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók Nagy Lajos irodájában Csapó u. 13. sz. Telefon 335. (Tiszt urak és földbirtokosok részére kényelmes házak, istállóval.)

Egy jó családból 14—15 éves fiu tanulónak felvételt Sachta János fűszer- és vasüzletében H.-Nánáson.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Gazdatiszt 18 évi gyakorlattal állást keres. Czim a kiadóban.

24 db különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Világyos csengő berendezési vállalat.

Vasesztergályozást, vasgyainlast, gépjavitást a legolcsóbban vállal **Preisler Mór** gépműhelye Debreczen, Deák Ferencz-utca 22.

Hegedülni legjobban és legolcsóbban tanítok. Házaknál vagy saját lakasomon is. Czimem Arany János utca 59., ajtó 5.

A nagyszepesen 6¹/₂ nyilas föld kiadó. Értekezhetel lehel N.-Szappanos utca 17. sz.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakatorfajú szőlőkből összeszűretelve, úgy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi vörös bor kitünő minőségű jutányos árak mellett **Székelyhidon Kovács Lajos** bortermelőnél.

Kereskedő segéd, fiatal, debreczeni kézmű-áru kereskedésbe azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Ugynökök fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép- és kerékpár nagykereskedőkhöz Debreczen, Piacz-utca 56.

Egy jó szobó segéd nagy munkás azonnal felvétetik Lichtmann Hermann férfi szobónál Hatvan u. 9.

Elköltözés miatt Hunyadi utca 24. szám alatt 2 szép szoba, előszoba, konyha havi 20 koronáért (csak november 1-ig azonnal kiadó).

Jó írásu fiatal ember czimirásokhoz kerestetik. Czim a kiadóba.

Ritka alkalom. Debreczenben, nyaralásra is alkalmas szép házas udvarhoz juthatni. Timár-utca 19. számú tagas családi lakónáz, befásított és szőlővel betelepített 459. négyszögöles nagy udvarral, a k. h. templom s iskolákra s kertjeikre gyönyörű kilátással, családi körülmények folytán eladó. Értesítés csak komoly reflektánsoknak. Piacz-utca 47. szám alatt a közjegyzői irodában.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvétetik. Deák Ferencz-utca 22.

Egy kereskedelmi végzett kisasszony pénz tárosnőnek felvétetik. Czim a kiadóba.

Kereskedősegéd kézműáru üzletbe felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

700 liter ujléti bor eladó Magos-utca 16. szám alatt.

Rendelje meg 1 koronáért 1 hónapra a Debreczeni Független Újságot, akkor megkapja ingyen a december elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagy képes naptárunkat.

Csere kerestetik zsidó családnál Gömnicbányára. Egy 13 éves leány helyett, egy ugyanolyan forma fiu vagy leány elfogadnák. Bővebbet a kiadóhivatalban.

KÖHLER LAJOS

kárpitos és diszitő

Piacz-utca 40. sz.

legszolidabb árban vállal minden e szakmához tartozó munkákat.

➤ Kész diványok állandóan raktáron. ⚡

Gépolaj, Tovottaszir

valamint gazdasági
kocsikenőcs legjobb
és legmegbízhatóbb

Térei J. Utódánál

kizárólagos festék és
zsiradék nagykereskedő.

DEBRECZEN, Hatvan-u. 13. sz.

Magánmérnöki munkákat

elvállal

Sipos és Kelen

okleveles mérnökök

műszaki és építési vállalati irodája
DEBRECZEN, Piacz-u. 58.

(Bank-palota.)

— Telefon: 297. —

**Legjobb bajuszodró a híres
DEBRECZENI**

„GZIVIS” bajuszpedró
mely nem lép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

➤ **1 doboz ára 40 fillér.** ➤

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Kigyó” hoz **DEBRECZENBEN.**

➤ **Még csak 8 napig.** ➤

CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

200 személy. 123 ló.

Ma vasárnap, augusztus 6 án

2 nagy előadás

délután 4 órakor és este 8 órakor.

Délután 4 órakor fél hólyarak nagyoknak és kicsinyeknek.

Karzat 30 fillér, II. hely 60 fillér, I. hely 80 fillér. Zártszek 1 korona 25 fillér.

Paholyütes 1 kor. 75 fillér.

A délutáni műsor épen olyan dustartalmu és érdekes, mint az esti.

Minden előadás új műsorral 18 számmal.

Este 8 órakor teljes árak.

Jegyek előre valthatók: Borsos Kata műiparúru üzletében, Városház épület. Vasárnap 10 órától csakis a lovarda penztáránál.

Reszletes műsor este a Circusban.

Buffet a Circusban.

Hétlőn, augusztus 7 én, este 8 órakor

1 ső Jour fixe (Sport est)

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapirokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapirokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Nyaralóknak

remek fekvésű felvidéki városban (619. méter magasság) augusztusra, szeptemberre egy szépen butorozott tágas szoba

kiadó.

3-4 tagu családnak is elegendő. Ára kiszolgálással, világitással havi 50 K., félóra 25 K. Ágynemű egyszemélynek félhavonként 3 korona. Ugyanazon házban ebéd, vacsora másik családnál hetenkint 12 korona.

Czím a kiadóhivatalban.

9421/1905.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir város tulajdonát képező és a debreczeni pusztalepi 22. sz. tjkvben 38. hrsz. alatt felvett 8 hold 663 □ öl területű szántó és kaszáló föld (az u. n. csöszök földje) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek, — kormányhatósági jóváhagyást is nyert — 60/4043—1905. bkgy. számú határozata értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül a f. 1905. év augusztus hó 23. napjának délelőtti 10 órája, helyiségül pedig a városháza nagy tanácsterme tüzetik ki.

Kikiáltási ár 9000 korona, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez készpénzben, vagy elfogadható értékben letétben helyezendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalnál, hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debreczen, 1905. július 31.

A városi tanács.

KORYTNICZAI ÁSVÁNYVIZ

kiválóan elismert gyógyviz. gyomor, bél- és aranyeres bántalmak ellen, máj- és lépdegánatoknál, sárgaság, székrekedés, epekövek és húgysavas diathesis ellen.

Kapható: fűrdőigazgatóság által Korytniczán, Édeskút L., Budapest, Makovicsky Péter Liptó-Rózsahegyén, valamint az összes gyógyszerárakban. Saison május 15 től. — Ujjonnan épült, a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezve.

VIZGYOGYINTÉZET

Reformált pensiorendszerünket különös figyelembe ajánljuk. Az étkezés étlap szerint, bármely órában minden fűrdővendégnek külön szolgáltatik ki.

Pensioárak: május 15-től július 1-ig, szept. 1-től október 1-ig, egy személy 6 korona, két személy 11 kor., három személy 15 korona, július 1-től augusztus végéig egy személy 8 kor., két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen árakban a gyógyhely- és zeneilleték is belefoglaltatik. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ormay József kir. tanácsos, fűrdőorvos, valamint a

fűrdőigazgatóság Korytniczán.

Trágya eladás.

A helybeli méntelep laktanyában átlag 200 ló után egész évben összegyűlt trágya készpénzért vagy szalmaért

eladó.

Értekezni lehet a ménteleposztály parancsnok-ságánál.

Eladó.

Tarnalesz község határában
a Nánásy-féle

ősi bükk- és cseres-erdő,
mely 1000 hizósertés hizalására van
becsülve

szabad kézből eladó.

Tudakozódni lehet Grósz Jónás
tulajdonosnál Bekölce, u. p. Egeresehi.

A hatóságilag engedélyezett

izraelita

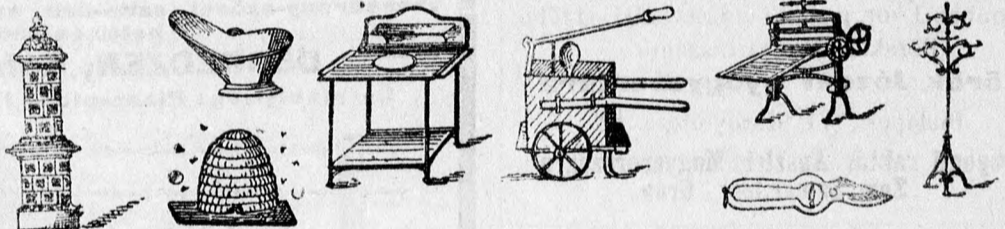
középiskolai tanulók

internátusába Nagyszebenben.

A félévek augusztus havában eszközöltetnek. Kitűnő magyar és német iskolák, szigorú és valóságos nevelés és ellátás. Pedans tisztaság. Gondos correpetálás. Tagashelyiségek. Mérsékelt árak. Levélbeli megkeresésre készséggel válaszol

EHRENKRANZ SALAMON

nevelőintézet tulajdonos Nagyszeben.

TÓTH GYULA

vaskereskedő

Debreczen, Piacz-u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kerteszi ti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket. Kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fűrdőkádák, jégsekreányek, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti fecskendők minden vas- és faiparhoz való szerszámok, tükés kerítés húzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor [hőfejlesztő] betétek, méhészeti cikkek.

Legelőszobb bevásárlási forrás.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Hölgyek részére nélkülözhetetlen! Legjobb szépítőszert!

pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkárt [Mitesser] és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit-Hölgypor [3 színben] kor. 1.20, Margit-Szappan 70 fil., Margit-Fogpép [Zahopasta] 1 kor., Margit-Arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárakban, drogériában és illatszerkereskedésben. — Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drogériájában, L. Kovács Nándor, Mihálovits Jenő, Muraközy László gyógyszerészeknél.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-BRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Legjobb a valódi

ELEFÁNT Mosó Szikso.

Óvakodjunk a hamis, értéktelen utánzatoktól.

Kapható minden jobb fúszarkereskedésben.

Elefánt védjegy.

Értesítés.

*„Kérem a kirakati árakat megtekinteni.”
Legjobb a valódi „Elefánt” mosó szikso és a híres „Elefánt” légyfogó papír.
Óvakodjunk a hamis, értéktelen utánzatoktól.
Holtu Hosszú
első debreczeni mosószikso és légyfogó gyár.*

amerikai szab. tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal fájdalommegszüntető.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszertárában, 1 drb borítékban 20 f, 6 drb cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.

Főraktár Magyarországra:

Török József gyógyszerháza

Budapest, VI. Király-utca 12.

Központi raktár Ausztria-Magyarországra:
„Zum Samariter“, Graz.

Kérem a kirakati árakat megtekinteni.

NAPERNYŐK

az előrehaladt idény miatt

bámulatos olcsón

szerezhetők be

Első debreczeni Ernyőgyár

raktárában

DEBRECZEN, Piacz-utca 50. szám.

Kérem a kirakati árakat megtekinteni.

ved-jegy

Dr. G. Schmidt
főorvos és fizioterapeuta

Fülolai

csak a védjeggyel ellátott valódi gyógyszerészi ártáson átvett időszerű süketseget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást még idős emberekben is. Egyedül kapható úrvegye 2fr.

Dr. Holschnek V. Emil utca
gyógyszertára az „Arany egyszaruhoz” Debreczenben.

Feltűnést keltő:

18 K helyett csak 10 K.

Remek remontoir Gloria-Ezüst-óra, 3 erős fedé és ugró fedéllel, dusan vésve, pontos járás, 3 évi jótállással, utánvétellel csak 7 koronáért

UHRENF. J. KÖNIG

Bécs, VII., Westbahnstrasse 36/75.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, papír pecsét bélyegeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses nyomtatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

A kertekben lakó közönség b. figyelmébe ajánlom állandóan friss sütésű

kenyereimet

bármely kertségbe oda szállítva.

Előjegyzések elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek.

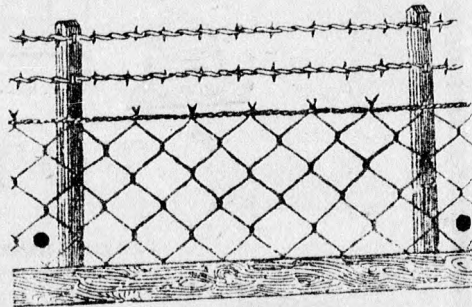
— Naponta friss uradalmi vaj. —

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és szélszerűség tekintetében

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

Konyári Sóstó fürdő

megnyilt április hó 30-án.

Gyógyítja a görvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: **Hosszupályi**, Debreczen—N. Léti vonalon. Posta és távirat állomás helyben. Minden vonat érkezésénél kocsik állanak rendelkezésre.

Tanítóknak, mindenféle tisztviselőknak, hivatalnokoknak 25% árkedvezményt.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője.